

נושא מרכז לתשע"ט

שומרים על אחדות, שומרים על ייחודיות

דבר מנהל מינהל חברה ונוער

"כל אחד חי בעולם אחר, כל כך גדול השוני..." במילים אלו פתח אהוד בנאי את שירו הידוע "ניצוץ האהבה". אנשים שונים זה מזה מטבע בריאתם, כפי שנאמר כבר במקורות היהודיים: "כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות" (ברכות נח ע"ב). השוני באמונות ובדעות עלול להיות מקור למחלוקת. החברה הישראלית היא חברה מרובת דעות, עדות וגוונים, ומתוך כך רבות בה המחלוקות, אך מחלוקות אינן מביאות בהכרח לניכור. אהוד בנאי סיים את השיר במילים: "אך בלי ניצוץ האהבה, שום דבר לא יתניע."

כדי להתגבר על השוני, יש צורך באהבה, בקבלה, בהכלה.

הנושא המרכזי שבחר שר החינוך לשנת תשע"ט הוא "שומרים על אחדות, שומרים על ייחודיות". מינהל חברה ונוער נבחר להוביל את הטמעת הנושא והוא פועל לשם כך בשיתוף עם כל המינהלים והגורמים השונים במשרד.

התכנית השנתית תעסוק במגוון נושאים שעניינם בירור זהות, חיזוק תחושת שייכות ומעורבות, חתירה לקיום חברת מופת בישראל, חשיבות השמירה על סולידריות ועל שותפות עם העם היהודי בתפוצות ועוד. העיסוק במגוון נושאים אלו יתבסס על הכרה בחשיבות השוני ועל כבוד כלפי מגוון השוניות המרכיבות את החברה בישראל ואת העם היהודי, על קבלתן ועל הכלתן. ערכים אלו חיוניים להמשך קיומנו כחברה במדינת ישראל.

אני מאחל לכולנו הצלחה בעבודה חינוכית חשובה זו.

בברכה,

חגי גרוס,

מנהל מינהל חברה ונוער

מטרות

- גיבוש זהות תרבותית אישית, קבוצתית וקהילתית וחיזוק תחושת השייכות במעגלים אלו
- הכרת מאפייני הקבוצות השונות בישראל ובתפוצות - זיהוי הדומה / השונה וחיזוק מכנים משותפים
- בחינת דרכים לניהול קונפליקטים במציאות של מחלוקת, תוך פיתוח סובלנות, כבוד הדדי, ואחריות חברתית
- חיזוק ההיכרות והקשר בתוך החברה הישראלית ועם יהדות התפוצות וטיפול שותפות וערבות ההדדית
- עידוד ילדים ובני נוער ללקיחת אחריות אישית של כל אחד לקידום הסולידריות בין קבוצות שונות בחברה הישראלית ומול יהדות התפוצות

עקרונות מנחים

- מושגים מרכזיים שיודגשו בתכנית: אחדות, ייחודיות, ערבות הדדית, סולידריות, שותפות, הכלה, זהות ושייכות, עמיות יהודית.
- הבניית מהלך ערכי שמטרתו חיזוק הזהות האישית, הקבוצתית, הקהילתית-חברתית וקיום שיח חברתי במעגלים השונים, שיסייע להיכרות בין הקבוצות השונות בחברה הישראלית ובין הקהילות היהודיות בישראל ובתפוצות.
- הלמידה והיישום יבואו לידי ביטוי בשני מעגלים – מעגל החברה הישראלית ומעגל העמיות היהודיות.
- הלמידה תתקיים על הרצף ההתפתחותי בשכבות הגיל השונות ותותאם לשלב הגיל ולמצבי החיים שבהם מתנסים התלמידים, ותתרחש ברצף מבוקר עד ערב, תוך שיתוף בין החינוך הפורמלי לחינוך הבלתי פורמלי.
- במסגרת התכנית יתקיימו מפגשים שיכללו היכרות, שיח, ופעילות משותפת בין אוכלוסיות שונות במוסד החינוכי, בקהילה ובחברה.
- תכניות, הצעות לפעילות, מערכי שיעור בתחומי הדעת, מידע על אירועים ויוזמות ברמה המחוזית והארצית יעלו לאתר אינטרנט ייעודי לנושא.

תכנים מרכזיים

התכנים יתמקדו בשני מעגלי שייכות:

- **חיים במדינת ישראל בשותפות בין כל מרכיבי החברה הישראלית**

חשוב לחזק את הישראליות המשותפת, אך גם להכיר בברכה הטמונה בפסיפס הצבעוני המרכיב את החברה הישראלית.

- **עמיות יהודית – שייכות לעם היהודי וקשר עם יהודי התפוצות**

מדינת ישראל הוקמה כבית לאומי לעם היהודי, והיא היום הקיבוץ היהודי הגדול בעולם. ערבות הדדית היא ערך מרכזי שליווה את העם היהודי מאז ועד היום. חשוב לאפשר מסגרות להכרות ויצירת קשרים בין ילדים ובני נוער בארץ לילדים ובני נוער בתפוצות, מתוך מחויבות לעתידו של העם היהודי.

שותפים

נציגי המינהלים במטה משרד החינוך

נציגי המחוזות במשרד החינוך

נציגי מועצות תלמידים

מנהלי יחידות הנוער ברשויות המקומיות

חברת ה"מתנ"סים

תנועות נוער וארגוני נוער

מתנדבי שנת שירות ומכינות קדם צבאיות

מגזר שלישי וחברה אזרחית

מתווה הפעולה

תפקידי המטה

- הכנת תכנים להטמעת התכנית בתחומי הדעת ובחינוך החברתי על פני הרצף הגילאי בחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי
- קביעת אירועי שיא ברמה הארצית
- קביעת מפגשי סטטוס לאורך השנה
- השקת אתר ייעודי לנושא
- שותפויות משרדיות, בין משרדיות ובין מגזריות

תפקידי המחוז

- זימון שולחן עגול מחוזי וקיום שיח אודות תכנית רשותית / מחוזית, כולל אירוע שיא מחוזי
- לוח זמנים ליישום והטמעת התכנית.

תפקידי המוסד החינוכי

- חשיפת הנושא בפני הצוותים החינוכיים ובניית תכנית בית ספרית בהתאם ל"אני מאמין" הבית ספרי
- איתור שותפים לתכנון וליישום התכנית ברמה המוסדית